

بررسی شیوع نیوکاسل در فصول زمستان و تابستان در سطح مرغداری های شهرستان سمنان

علی مهدوی^۱، زهرا دارابی زاده^{۲*}، سونیا ساهویه^۳، قاسم عسگری سیاری^۴، عباس مومنی^۵

۱_ استادیار دانشکده دامپزشکی دانشگاه سمنان، سمنان - ایران ۲_ دانشجوی دکتری دامپزشکی، دانشکده دامپزشکی دانشگاه سمنان، سمنان - ایران ۳_ آزمایشگاه

تخصصی دامپزشکی آریا

پست الکترونیکی نویسنده مسؤول: z.darabizadeh@yahoo.com

مقدمه و هدف: بیماری نیوکاسل از مهمترین بیماری های عفونی و واگیردار طیور است که با علائم تنفسی و اغلب با اختلالات عصبی و گوارشی همراه است. تراکم زیاد واحدهای پرورش مرغ و عدم رعایت اصول بهداشتی و قرنطینه ای از دلایل اصلی شیوع این بیماری به خصوص در فصل زمستان است. نیوکاسل همواره به عنوان یکی از مهمترین عوامل تهدید کننده طیور صنعتی و سنتی مطرح بوده و خسارات هنگفتی را به هنگام شیوع به این صنعت وارد می سازد.

مواد و روش کار: جهت مطالعه روند شیوع این بیماری پس از هماهنگی های لازم با آزمایشگاه دامپزشکی آریا و تهیه ی پروپوزال لازم، جهت بررسی روند شیوع ابتدا ماههای فصل زمستان ۹۰ به عنوان شاخصی از یک فصل سرد و سپس ماههای تابستان ۹۱ به عنوان شاخصی از یک فصل گرم انتخاب گردیدند. با مطالعه آمارهای ابتدایی موجود در منطقه، حداقل اندازه نمونه جهت این بررسی میدانی محاسبه و سپس اقدام به اخذ نمونه گردید. داده های اخذ شده (شامل حداقل، حداکثر، میانگین و ضریب تغییرات) پس از وارد کردن در اکسل، ابتدا مورد ارزیابی نرمال قرار گرفته و سپس در یک طرح کاملاً تصادفی نامتعادل (CRD) با تعدد مشاهدات توسط برنامه نرم افزاری SAS و در رویه مدل های عمومی خطی (GLM) مورد آنالیز واریانس قرار گرفته و سپس میانگین های هر دسته توسط آزمون چند داده ای دانکن در سطح ۵٪ مقایسه گردید.

نتایج و بحث: با مقایسه فصلی تیتراهای نیوکاسل اخذ شده (۳۴۰ نمونه در زمستان و ۲۱۴ نمونه در تابستان) مشخص گردید که شدت شیوع این بیماری در تابستان کمتر از زمستان بوده (۴/۷۵ و ۵/۲۷ به ترتیب برای فصول زمستان و تابستان) و دارای تفاوت آماری معنی داری با یکدیگر می باشند ($P < 0/05$). با بررسی ماهانه ی تیترا همین بیماری مشاهده می شود که در فصل زمستان نیز بیماری در اسفند نسبت به دو ماه دیگر یعنی دی و بهمن بالاتر بوده ($P < 0/05$) که به احتمال زیاد دلیل این امر تراکم و رشد بالای جوجه ها در سالن می باشد که با بررسی سن گله ها مشخص شد که اکثریت این تیتراگیری در اواخر دوره پرورش و اکثراً در دوره ی Finisher بوده است. همچنین با بررسی ضرایب تغییرات تیترا این بیماری در ماههای مختلف ۶۵/۲۵ < CV < ۱۸/۱۶ می باشد.

واژه های کلیدی: نیوکاسل، فصل زمستان، فصل تابستان، تراکم، شهرستان سمنان

اولین گزارش کک لپتوسپسیلا آتیوپیکوس آتیوپیکوس در ایران

محمد مهدی درویشی^۱، محمد رضا یوسفی^۲، عماد چنگیزی^{۳*}، محمد تقی رحیمی^۴، سید رسول رستمی لیما^۵

۱_ گروه انگل شناسی دانشکده دامپزشکی دانشگاه سمنان ۲_ گروه انگل شناسی دامپزشکی دانشگاه آزاد اسلامی بابل ۳_ گروه انگل شناسی و قارچ شناسی

دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مازندران

پست الکترونیکی نویسنده مسؤول: echangizi@yahoo.com

مقدمه و هدف: کک ها انگل های خارجی پستانداران و پرندگان بوده و نقش برجسته ای در انتقال بیماری هایی مانند تولارمی، تیفوس موشی و طاعون را عهده دار می باشند. مرگ و میر انسانی در آغاز قرن بیستم بدلیل شیوع طاعون را می توان از جمله موارد اهمیت کک ها در پزشکی دانست و از نظر انتقال اجرام بیماریزا در حیوانات و این که طیف وسیعی از میزبان ها، خصوصاً جوندگان و حیوانات اهلی در ارتباط مستقیم با انسان ها را شامل می شوند در دامپزشکی نیز حائز اهمیت هستند. از این رو مطالعه در جهت شناسایی جنس و گونه کک های ایران و اجرام بیماریزای منقله از آنها امری لازم و ضروری می باشد.

مواد و روش کار: در طی بررسی انجام گرفته بر روی انگل های خارجی هفت موش خانگی در شهر شه میرزاد، تعداد ۱۵ کک (۸ کک نر و ۷ کک ماده) جمع آوری شد. تعدادی از کک های جمع آوری شده، جهت مطالعه میکروسکوپی، شفاف سازی، آبیگری و با کاندایالزام مونتته شدند.

نتایج و بحث: پس از بررسی دقیق ویژگی های ریخت شناسی کک های جمع آوری شده، بر اساس کلید های تشخیصی اسمیت ۱۹۵۱، جنس و گونه تمامی آنها، لپتوسپسیلا آتیوپیکوس آتیوپیکوس تشخیص داده شد. از آنجایی که کک های جنس لپتوسپسیلا گونه های آتیوپیکوس و سیگنیس به عنوان ناقلین طاعون در گزارش گراتز (۱۹۹۲) و سرویس (۲۰۰۴) مطرح هستند و همچنین توسط کریستوز و همکاران (۲۰۱۰) به عنوان ناقل ریکتزیا تیفی که عامل تیفوس موشی در انسان می باشد معرفی شده اند. لذا شناسایی و گزارش این جنس و گونه از کک برای اولین بار در ایران و همچنین جدا نمودن آن از موش خانگی، بدلیل مجاورت بیشتر با جوامع انسانی از اهمیت بسزایی برخوردار بوده و نیاز به مطالعات بیشتری در زمینه تاکسونومی کک ها در ایران و همچنین بررسی بیماری های عفونی منتقله توسط آنها می باشد.

واژه های کلیدی: کک، لپتوسپسیلا، ایران